

▷ „Revolution“

Første Verdenskrig havde meget forskellige konsekvenser for Danmark og Tyskland. Tyskland var krigens tabende part og oplevede i løbet af de fire år krigen varede en stigende destabilisering, hvorimod Danmark, der ikke var direkte involveret i krigen både socialt og politisk oplevede en periode med stabilisering

Temaet *revolution* hører under den politiske dimension, og giver mulighed for at relatere Danmarks historie ved slutningen af første verdenskrig til udviklingen i Tyskland. Bearbejdningen af temaet giver indsigt i udviklingen af Tysklands første demokrati og kan derfor anvendes som et eksempel på udviklingen af det tyske demokrati. Temaet giver indblik i den regionale udvikling i Slesvig-Holsten, og kan derved give en baggrundsviden for stemningen i regionen op til genforeningen.

Temaet *revolution* er delt op i 8 moduler. De omhandler forhistorien for begivenhederne, og de langsigtede konsekvenser af revolutionen i Tyskland, der trækker tråde frem til Weimar Republikkens sammenbrud.

(De-)Stabilisering og destabilisering.

- Den politiske og sociale udvikling i Danmark og Tyskland var meget forskellige efter afslutningen af Første Verdenskrig. Danmark gik i en stabil retning, mens forholdene i Tyskland og Schleswig-Holstein blev mere og mere ustabile.

Mytteri og revolution.

- Begivenhederne omkring revolutionen i Kiel i starten af november 1918.

Det republikanske Slesvig / Holsten.

- Socialdemokraterne satte sig i spidsen for bevægelsen og styrede udviklingen gennem demokratisk kontrol af medbragte professionelle instanser.

Revolution i Berlin.

- Ud af det tyske kejserrige opstod den demokratiske Weimar Republik.

Præsidenten på Als.

- Modstridende forklaringer og myter omgiver de revolutionære begivenheder i november 1918 i Sønderborg på øen Als.

Erindringer.

- Diskussion om de "rigtige" erindringer om revolutionen i 1918.

Børnerepublikken.

- Arbejderbørn opretter selvstændige teltlejre, der blev kaldt socialistiske børnerepublikker for at lære, hvordan det unge Weimar-demokrati fungerede.

Weimarrepublikkens undergang.

- Weimarrepublikkens undergang skyldtes en lang række årsager.

Modulerne kan stå alene hver for sig eller bruges som en helhed i undervisningen. Det er f.eks. muligt at koncentrere sig udelukkende om begivenhederne i Danmark i denne periode eller om mytteriet i Kiel. Det kunne desuden være muligt at se på udviklingen fra et mytteri til en revolution ved at kombinere modulerne om mytteriet i Kiel og revolutionen i Berlin.

Forslag til brug i undervisningen.

Temaet *revolution* giver mulighed for at gå i dybden med en afgørende episode i den Slesvig-holstenske historie, der medvirkede til det tyske kejserriges undergang. Temaet har mange indfaldsvinkler og kan tilrettes individuelt til undervisningsforløbet. Mulige undervisningsforløb kunne være:

- Som start på temaet kunne man se på forskellene mellem udviklingen i Danmark og Tyskland efter Første Verdenskrig.
- Derudover kan der ses på, hvordan et regionalt oprør udvikler sig til en revolution i Tyskland i slutningen af Første Verdenskrig, jf. modulerne om mytteriet i Kiel og revolutionen i Berlin.
- Materialet kan desuden bruges til at arbejde med tolkning af modsigende kilder, såsom audiooptagelser af tidsvidner og den såkaldte Alsiske republik.
- Weimarrepublikken, Tysklands første demokratiske republik opståen, dens svagheder og styrker, kan diskuteres ud fra materialet og derved give et bud på republikkens undergang, jf. modulet om Weimarrepublikkens undergang.

Materialets omfang og dybde giver flere differentierede bearbejdningsmuligheder, således at det bliver muligt både at arbejde individuelt og i grupper med temaet. Materialet kan bearbejdes på flere måder, hvilket giver en rig mulighed for fordybelse og fremlæggelse af forskellige problemstillinger, individuelt eller i grupper. Brugen af IT-midlet kan gennem et relevant tilbud af skriftlige og audiovisuelle kilder give mulighed for indgående fordybelse i temaet. Derudover kan arbejdet med materialet bruges til at nå flere af trinmålene.

- Eleverne kan lære om **årsager**, **kronologi** og **konsekvenser** for matrosernes oprør i Kiel og Novemberrevolutionen i Tyskland.

- Gennem arbejdet med temaet om revolution kan eleverne lære om historiens tilfældighed og åbenhed, og hvordan aktøren kan have betydning for historiens gang. Det kan fx ses gennem begivenhederne i Kiel og republikken på Als.
- Skoleelever kan også lære, at der findes flere **perspektiver** på historien, og at man kan møde modsatrettede **tolkninger** af den.

Tillægsmateriale.

Udover brugen af online ressourcerne i undervisningen findes der ekstramateriale, som kan bruges i undervisningen. Til temaet revolution indeholder materialet klassetrinssuafhængige tekster, såvel som 4 centrale kildetekster, der i nødstilfælde fuldstændigt eller delvist kan anvendes. Tillægsmaterialet koncentrerer sig i første omgang om begivenhederne i Kiel, og kan bruges som uddybende materiale til de regionalhistoriske begivenheder i Slesvig-Holsten.

Derudover.

Med udgangspunkt i arbejdet med webstedet giver temaet flere fordybende bearbejdningsmuligheder i form af spændende, overskuelige projekter, der er lige til at gå til.

Da revolutionen bredte sig til alle regioner i Tyskland og derved efterlod sig lokale dokumenter, erindringer, og ikke mindst artikler i lokale aviser, giver det mulighed for at følge udviklingen i revolutionen. Derved opnås en sammenhængsforståelse af revolutionens forløb. Her bør det bemærkes, at de lokale kilder ikke kun er med til at konkretisere det kronologiske forløb. De giver også overraskende brikker til det samlede billede af revolutionen.

Interessante problemstillinger kunne være: Hvordan påvirkede den revolutionære forandring de lokale myndigheders beslutninger? Hvad betød det for dagliglivet i landsbyerne? For yderligere fordybelse i tysk lokalhistorie kan bøgerne af Dähnhardt og Danker anbefales. Et større overblik over relevant litteratur kan fås gennem litteraturlisten i modul 8, der giver mulighed for yderligere fordybelse.